Wawrzeniecki, Maryan

Kamień z misą pod Grodziskiem : stacya D. Ż. W. Wiedeńskiej

Światowit 10, 78-79

1912

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

MUZEUM HISTORII POLSKI

mniejszej skorupy od urn. Są to szczątki krzemienia łupanego, niektóre z nich mają postać niedokładnie obrobionych strzałek, nożyków i skrobaczek. Skorupy urn zdradzają robotę bardzo pierwotną bez żadnej ornamentacyi; prawdopodobnie naczynia, z których pochodzą, nie były toczone na kole.

7.

W zwaliskach zamku w *Raciążku* znaleziono pięknie wytoczoną kulę granitową o średnicy 15 centymetrów i wadze 11 funtów. Kula ta pochodzi zupewne z czasów krzyżackich, gdyż w dziejach zamku raciąskiego często o krzyżakach są wzmianki. Obecny dzierżawca ruin zamku, p. Tarnowski ofiarował tę kulę do zbiorów Muzeum etnograficznego w Warszawie, za co mu na tym miejscu wdzięczność wyrażamy.

H. Łopaciński.

8.

Kamień z misą pod Grodziskiem.

Stacya D. Ż. W. Wiedeńskiej.

W maju roku 1902 artysta malarz p. Antoni Kozakiewicz oświadczył mi, iż w czasie wycieczki, dokonanej w okolicach Grodziska (Stacya

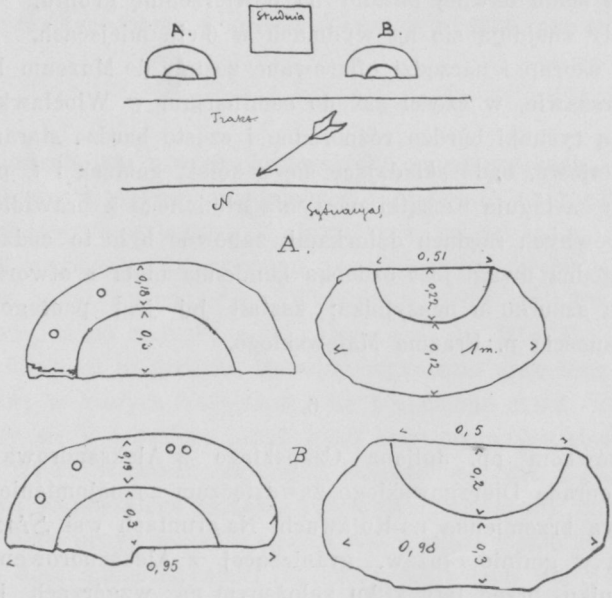

Plan sytuacyjny oraz wymiary w metrach.

D. Ż. W. W.) pod Warszawą zauważył rozłupany kamień z wyżłobieniem, kształt misy mającem, oraz z kilku mniejszemi zagłębieniami, nadmienił przytem, że o kamieniu tym zawiadomił p. Erazma Majewskiego. Skutkiem tego dopiero w kwietniu b. r. Wielmożny Leski Dyrektor Muzeum Przemysłu upoważnił mię do obejrzenia i zbadania owego kamienia.

Dnia 15 maja 1903 r. w towarzystwie p. Antoniego Kozakiewicza udałem się do Grodziska a następnie na miejscę gdzie ów kamień leży.

W odległości 1 wiorsty od Grodziska w stronie wschodnio-południowej na trakcie „królewskim“ ku Warszawie znajduje się studzienka — po obu jej stronach leży dwa odłamy eratycznego granitu rozłupane.

W obecnym stanie nauki decydować o przeznaczeniu tego rodzaju zabytków nie można. Jestto jednak kamień, który włączyć można do tak zwanych „Schalensteinów“ przedstawia on ważny zabytek tej grupy zwłaszcza 6 mniejszych polerowanych zagłębień zbliżają go do tych Schalensteinów, jakie bada B. Reber z Genewy (Światowit Tom. II. str. 115).

Z powyższych względów oraz w przewidywaniu tego co kiedyś badania tego rodzaju zabytków mogą wyświetlić, uważam za chwalebną myśl Wielmożnego Dyrektora Leskiego, przeniesienia i zachowania tego zabytku w Muzeum Przemysłu w Warszawie.

Ponieważ kamień ten leży na terytoryum „traktu“ przeto porozumienie się z inżynierem powiatu dać winno zadawalniający rezultat i ułatwić pozyskanie tego kamienia dla Muzeum w Warszawie.

Maryan Wawrzeniecki
art. malarz, współpracownik komisyi do badań Historyi Sztuki w Polsce przy Akademii Umiejętności w Krakowie.